ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
Навчально-науковий інститут фінансів, банківської справи
Академія економічних наук України
Актюбінський державний університет імені Жубанова
Інститут економічних досліджень і аналітики
Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука
Проект «Гендерне бюджетування в Україні»
Adamas University, Anadolu University
University of Bialystok

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегія і практика інноваційного розвитку фінансового сектору України»

20-22 березня 2018 року
м.Ірпінь

УДК 336.1:330.341.1(477)(06)
ББК 65.9(4Укр)261-18я431
С 83

Рекомендовано до друку Вченою радою
Навчально-наукового інституту фінансів, банківської справи
Університету державної фіскальної служби України
(протокол № 8 від 20.03.2015 р.)

Редакційна колегія: Пашко П.В., д е н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Університету ДФС України; **Кулаєв М.О.**, д е н., професор, академік АЕН України, директор ННІ фінансів, банківської справи Університету ДФС України; Ozgur Oguz, asst professor, doctor Anadolu University, Turkey; Parimal Chandra Biswas, professor, doctor Adamas University, India; Joanna Primrom, doctor, PhD, Faculty of Economics and Management, University of Bialystok, Poland; Драмашкова М., доктор, PhD, директор Інституту економічних досліджень і аналітики Академії STING, Чехія; Кучаєва Х.Х., д е н., професор, академік Академії сільськогосподарських наук Республіки Казахстан, професор Актобінського регіонального державного університету імені К. Жубанова, Казахстан; Бересланська О.І., д е н., професор, завідувач кафедри банківської справи та фінансового моніторингу Університету ДФС України; Овшенко С.В., д е н., професор, завідувач кафедри фінансових ринків Університету ДФС України, заслужений діяч науки і техніки України; Бедрацька М.Д., к е н., доцент, в.о. завідувача кафедри фінансів Університету ДФС України; Гуєтинський М.В., к т е н., доцент, завідувач кафедри менеджменту Університету ДФС України; Воронкова О. М., д е н., професор, професор кафедри фінансових ринків Університету ДФС України; Горлей О. Д., д е н., професор, професор кафедри фінансів Університету ДФС України; Коваленко Ю. М., д е н., професор, професор кафедри фінансових ринків Університету ДФС України; Олейко А. А., д е н., професор, професор кафедри фінансових ринків Університету ДФС України; Калецька А.А., д е н., професор, професор кафедри менеджменту Університету ДФС України; Босич М., керівник проекту «Гендерно-орієнтоване бюджетування в Україні»; Богрінцевська Л.М., к е н., доцент кафедри фінансових ринків Університету ДФС України; Балдова А.А., к е н., доцент, доцент кафедри фінансових ринків, заступник директора з наукової роботи ННІ фінансів, банківської справи Університету ДФС України; Діденко Л.В., к е н., доцент, доцент кафедри фінансових ринків Університету ДФС України; Жигар М. О., к е н., доцент, заступник директора ННІ фінансів, банківської справи Університету ДФС України.**

С 83 Стратегія і практика інноваційного розвитку фінансового сектору України : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (20-22 березня 2018 р.) / Університет ДФС України, ННІ фінансів, банківської справи; Академія економічних наук України; Актобінський державний університет імені К. Жубанова; Інститут економічних досліджень і аналітики; Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Демянчука; проект «Гендерне бюджетування в Україні»; Adamas University, India; Anadolu University, Turkey; University of Bialystok, Poland. – Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. – 540 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, яка відбулася 20-22 березня 2018 р. У збірнику розглянуто інноваційний розвиток фінансового сектору України, зокрема: інноваційне підґрунтя розвитку фінансового ринку; інновації в управлінні проектами соціально-економічного розвитку регіонів; трансформаційні механізми інноваційного розвитку банківського сектору; фінансові інновації в модернізації реального сектору економіки; фінансове забезпечення інноваційного розвитку державного фінансового сектору; гендерне бюджетування як інноваційний метод управління сектором контролю.

Відповідальний за випуск Діденко Л.В.

Редакційна колегія не завжди поділяє думку авторів і не несе відповідальності за недостовірність опублікованих даних.
Теми друкуються у авторській редакції. За точність викладеного матеріалу відповідальність покладається на авторів.

УДК 336.7(477)
ББК 65.9(4Укр)261-18я431
Університет ДФС України, 2018

ЗМІСТ

Секція 1. ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

Rav. Debayrui
PREDICTING FINANCIAL DISTRESS OF SMALL AND MEDIUM ENTERPRISE (SME) 14

Блотіна Марія Миколаївна
Рівна Марія Богданівна
ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ЗМІН 16

Болдова Юлія Андріївна
Венгуренко Тетяна Григорівна
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЕЛЕКТРОННОЇ ЕКОНОМІКИ БАНКІВ УКРАЇНИ 18

Буртняк Іван Володимирович
Малицька Галина Петрівна
ОЦІНЮВАННЯ ДЕРИВАТИВІВ ДВОБАР'ЄРНИХ ОПЦІОНІВ БЕСЕЛЬОВСЬКИХ ПРОЦЕСІВ МЕТОДАМИ СПЕКТРАЛЬНОГО АНАЛІЗУ 21

Варналій Захарій Степанович
РОЛЬ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУТІВ В ІННОВАЦІЙНОМУ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ 24

Венгуренко Артур Вікторович
Венгуренко Тетяна Григорівна
СТРАХОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ 28

Вергелюк Юлія Юріївна
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ КРЕДИТНОГО РИНКУ 29

Воронкова Олена Миколаївна
УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КАПІТАЛУ ЧЕРЕЗ ФОНДОВИЙ РИНОК 32

Гончар Світлана Віталіївна
Болдова Антоніна Андріївна
ІННОВАЦІЙНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ОСНОВНИЙ ЧИННИК АКТИВІЗАЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ 33

Грушко Наталія Сергіївна
Лимова Лілія Анатоліївна
Першко Лариса Олександрівна
НЕДЕРЖАВНІ ПЕНСІЙНІ ФОНДИ УКРАЇНИ ТА ПРОБЛЕМИ ІХ ФУНКЦІОНУВАННЯ 35

Демківчук Ірина Андріївна
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ У ГЛОБАЛЬНОМУ РЕЙТИНГУ ІННОВАЦІЙНИХ КРАЇН СВІТУ 37

Дідюнко Людмила Вікторівна
НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО РИНКУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ 40

Зленко Лєна Віталіївна
Дідюнко Людмила Вікторівна
ДО ПИТАННЯ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ 43

- збільшити капіталізацію страховиків та конкурентоспроможність національного страхового ринку;

- підвищити прозорість діяльності учасників страхового ринку;

- впорядкувати страхове законодавство в цілому та окремих його положень, і привести їх у відповідність до існуючих економічних реалій;

- відмінити непотрібні бар'єри, перепони та регулювання на ринку, що гальмують його розвиток та залучення іноземних інвестицій;

- розробити ефективні механізми захисту інтересів страхувальників.

Отже, страховий ринок представляє собою складну багатофакторну динамічну систему з має могутні важелі свого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Маргасова В.Г. Актуальні проблеми розвитку страхового ринку / В.Г. Маргасова, М.В. Дубина, М.В. Туніх // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2015. №2(2). – С. 219-228.
2. Стан і розвиток страхового ринку України [Електронний ресурс] – Режим доступу: /http://www.dfp.gov.ua/fileadmin/downloads/strahuvanja.
3. Стратегія розвитку страхового ринку України на 2011-2020 роки [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://ufu.org.ua/ua/about/activities/strategic_initiatives/5257.

УДК 339.7

Вергелюк Юлія Юріївна
к.е.н., доцент
кафедри фінансових ринків
Університету ДФС України

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ КРЕДИТНОГО РИНКУ

Актуальність даного напряму дослідження зумовлена тим, що кредитний ринок як складова ринку капіталів визначається особливою сприйнятливістю до накопичення фінансових ризиків, що зумовлено специфікою кредитних послуг, що надаються в даній площині відносин. В більшій мірі стан кредитного ринку, якість послуг та обсяги накопичених ризиків залежать від ефективності його регулювання. Класично, провідна роль в регулюванні кредитного ринку належить державним органам. Взаємозв'язність кредитного ринку із суб'єктами реального сектору економіки зумовлює тісну кореляцію між фінансовими станами їх суб'єктів та вимагає жорсткого нагляду та контролю. Адже, у випадку порушень в одному з цих сегментів – негативні наслідки динамічно рухаються в напряму іншого.

Кредитний ринок України, або ж ринок кредитних послуг є сектором фінансового ринку де суб'єкти економіки можуть отримати кредитні послуги. В Україні більшу частину кредитного ринку займають банківські установи. Саме тому ряд дослідників ототожнюють його із ринком банківських кредитних послуг. Проте, поряд із банками функціонують кредитні спілки, ломбарди, факторингові та лізингові компанії, частка яких на ринку не значна, проте присутня.

В сучасному економічному просторі зростання кількості послуг, що пропонуються зростає набагато швидше ніж кількість товарів. Така тенденція стосується і фінансових послуг і кредитних у тому числі. Такі тенденції призводять до суттєвих змін у обсягах реального виробництва та структурі споживання. Такі суттєві зміни – потребують вивчення нової, породженої ним проблемою, а саме питання фінансової безпеки.

Фінансова безпека може розглядатися в різних рівнях: рівень окремої фінансової установи, рівень певного сектора ринку, рівень певного ринку, рівень держави, глобальний світовий рівень. В даному випадку досліджується фінансова безпека окремого сегменту фінансового ринку – а саме кредитного ринку.

Має право на існування гіпотеза про те, що фінансова безпека кредитного ринку визначається фінансовою безпекою ринку банківських кредитних послуг, адже саме вони займають більшу частку на ринку та порівняно із небанківськими кредитними інститутами є більш соціально орієнтовані і інституційно-розвинені.

На сьогоднішній день відсутній єдиний підхід до оцінки фінансової безпеки кредитного ринку. Так, окремі елементи містить система оцінки економічної безпеки, або ж оцінка фінансової безпеки окремої фінансової установи. Складність оцінки рівня фінансової безпеки кредитного ринку базується на оцінці забезпечення якісними кредитними послугами суб'єктів економіки.

Індикатори фінансової безпеки кредитного ринку варто розглядати в двох площинах: індикатори ринку банківських кредитних послуг та індикатори ринку небанківських кредитних послуг.

Що ж до індикаторів фінансової безпеки ринку банківських послуг, то тут також не існує єдиного підходу до оцінки. М.М. Єрмошенко, досліджуючи структуру індикаторів фінансової безпеки держави виділяє індикатори фінансової безпеки банківського сектору та відносить до них: кількість банків (за реєстром), у тому числі за формами власності; сплачений статутний фонд банків; середній розмір сплаченого статутного фонду на один діючий банк ; розмір чистого прибутку банків; оборот банків [1]. Проте, перелічені показники в абсолютному вираженні не ілюструють ні наявність ні відсутність загроз безпеці банківського сектору.

Звісно, оцінювати фінансову безпеку кредитного ринку можна виходячи із запропонованих нормативів НБУ та дотримання їх банками. Проте, це буде відображенням безпеки банківського сектору, а не кредитного ринку. Економічні нормативи діяльності банків (economic ratios; regulatory ratios for banks) – показники, встановлені Національним банком України з метою регулювання банківської діяльності на основі безвихідного нагляду для здійснення моніторингу діяльності окремих банків і банківської системи в цілому [2].

Необхідно відзначити, що дотримання обов'язкових нормативів не може запобігти наближення зовнішніх загроз, оскільки вони стосуються внутрішнього стану банків, а не ринку в цілому.

Система показників (індикаторів) фінансової безпеки кредитних установ, як уже було зазначено, повинна відповідати ряду вимог . вона повинна містити невелику кількість показників (не більше 20 найменувань), інакше може значно ускладнитися

оперативність прийняття рішень, однозначність висновків і наочність ситуацій, система показників повинна враховувати специфіку діяльності установ.

Розробляючи індикатори фінансової безпеки від внутрішніх загроз, необхідно взяти до уваги наступне: в складі фінансової безпеки комерційних банків блок кредитно-фінансової безпеки складається з елементів ресурсної, кредитної, валютної, інвестиційної безпеки і безпеки за розрахунковими операціями [3].

Тому, пропонується оцінка фінансової безпеки кредитного ринку за такими показниками:

- динаміка обсягу кредитних послуг на ринку;
- структура наданих кредитних послуг (частка валютних кредитів, частка довгострокових кредитів, частка інвестиційних кредитів).
- відношення наданих кредитів до ВВП;
- частка простроченої заборгованості в портфелях фінансових установ;
- рівень забезпеченості кредитів;

Варто звернути увагу на дослідження Деміргуч-Кунт та Е. Детрагіаш які пропонують використовувати індикатори оцінки кризових явищ на кредитному ринку. Міжнародним банком розрахунків (МБР). Згідно з цією методикою криза банківської системи ідентифікується тоді, коли в країні спостерігається хоча б одного з таких показників [4]:

1) проблемні активи банків становлять більше 2% від ВВП;

2) сума коштів, необхідних для порятунку банківської системи, перевищує 1% від ВВП;

3) націоналізація у банківському секторі набула масового характеру;

4) банківські депозити заморожено, а влада запровадлює банківські канікули;

5) центральний банк гарантує виплати населенню за всіма банківськими депозитами, не забезпечуючи свої гарантії матеріально.

Отже, фінансова безпека кредитного ринку – це забезпечення такого стану кредитного ринку, кредитних відносин та процесів, що відбуваються на даному ринку, за якого створюються умови кредитування, необхідні для соціально-економічної і фінансової стабільності розвитку кредитного ринку, збереження його цілісності і єдності, успішного подолання внутрішніх та зовнішніх загроз. Відсутність єдиного нормативного чи наукового підходу до оцінки рівня фінансової безпеки кредитного ринку створює перешкоди для її забезпечення та вимагає подальших досліджень.

Список використаних джерел:

1. Засади формування бюджетної політики держави: Монографія/ За наук. ред. М.М. Єрмошенка. – К.:НАУ, 2003. – 284 с.
2. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні //Постанова Правління Національного банку України від 28.08.2001 № 368 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123298.
3. Гайтук В.И. Финансовая безопасность коммерческих банков: критерии и индикаторы / В. И. Гайтук, А.Л. Вороков, Н.В. Гайтук // Научный журнал КубГАУ. – 2015. – №114. - С.2-22.

4. Compilation Guide on Financial Soundness Indicators, Juli 2004 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www. imf org

УДК 336.648

Воронкова Олена Миколаївна
д.е.н., професор,
професор кафедри фінансових ринків
Університету ДФС України

УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КАПІТАЛУ ЧЕРЕЗ ФОНДОВИЙ РИНОК

В розвинених економіках фондовий ринок є ефективним механізмом мобілізації інвестиційних ресурсів та вагомим інструментом проведення інвестиційно-інноваційної політики. В той же час ринок цінних паперів України знаходиться на стадії формування і розвивається в умовах перманентної економічної та соціально-політичної кризи, які сьогодні посилюються тривалим військовим конфліктом та неналежним інституційним середовищем. Слабка розвиненість вітчизняного ринку цінних паперів значно знижує конкурентоспроможність держави в отриманні інвестицій з міжнародних ринків капіталу та акумуляції фінансових ресурсів внутрішніх інвесторів. Але лише ефективний розвиток національного фондового ринку здатний забезпечити зростання економіки України в умовах складної внутрішньоекономічної ситуації, а також поглиблення європейської інтеграції та глобалізаційних процесів.

Роль фондового ринку України як механізму залучення інвестиційного капіталу залишається слабкою, адже співвідношення капітальних інвестицій та обсягу торгів на ринку цінних паперів залишається незначним, в середньому за 2012–2016 рр. складши 12 %. Також відбувається скорочення торгівлі цінними паперами, які є інструментами інвестування, а саме акціями, облігаціями підприємств та інвестиційними сертифікатами, з тенденцією перемішення попиту з пайових цінних паперів на боргові інструменти з фіксованою дохідністю та меншою ризикованістю.

За аналізований період частка біржового ринку в загальному обсязі фондової торгівлі в Україні зменшилась до 11 %, що свідчить про стихійний неорганізований характер торгівлі цінними паперами та значний ступінь інвестиційного ризику, що відлякує потенційних інвесторів. Насамперед така ситуація відбивається на фондовому сегменті колективного інвестування, який постійно зменшується і втрачає інвестиційний потенціал. Результати дослідження показали також низький інвестиційний потенціал довгострокових інструментів фондового ринку.

Базуючи на наведене вище, можна визначити ключові проблеми, які перешкоджають ефективному використанню інвестиційного потенціалу вітчизняного ринку цінних паперів – це перманентні кризові умови функціонування, високий ступінь ризикогенності фінансового середовища та фінансових інструментів, превалювання неорганізованого ринку над організованим, дефіцит інвестиційних ресурсів, неефективна інституційна інфраструктура фондового ринку, слабкість і незахищеність